

MINISTERSTWO ROZWOJU I TECHNOLOGII

GRUPA ROBOCZA DS. BIM

PODGRUPA DS. KLASYFIKACJI CCI

Warszawa, 21 listopada 2023 roku

RAPORT Z DRUGICH KONSULTACJI PUBLICZNYCH W SPRAWIE WDROŻENIA KLASYFIKACJI CCI W POLSCE

W dniu **24 października 2023 roku** o godz. 13:30 w trybie online (platforma Teams) odbyły się drugie konsultacje publiczne w/s koncepcji wdrożenia klasyfikacji budowlanej CCI, która została przygotowana przez podgrupę roboczą ds. klasyfikacji CCI działającą w ramach Grupy Roboczej ds. BIM w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Propozycja koncepcji została złożona na ręce Przewodniczącej Grupy Roboczej ds. BIM, Pani Minister Doroty Cabańskiej oraz członków Grupy.

W skład podgrupy wchodzi następujące osoby, które obecne były na spotkaniu:

- Kamil STOLARSKI – Przewodniczący
- Paweł GÓRSKI
- Paweł KACZMARSKI
- Ryszard ROTTER
- Anna RYDZY
- Elżbieta WIELECHOWSKA

Konsultacje były otwarte dla wszystkich uczestników rynku. Informacja o nich wraz z linkiem do zapisów oraz do draftu koncepcji została udostępniona na profilu LinkedIn Stowarzyszenia buildingSMART Polska. Zaproszenia zostały również przesłane pocztą elektroniczną do potencjalnych zainteresowanych wdrożeniem klasyfikacji budowlanej w Polsce: przedstawiciele administracji publicznej, stowarzyszeń i izb branżowych, technicznych uczelni wyższych, przedstawiciele organizacji BIMowych, firm projektowych, wykonawczych, producentów materiałów budowlanych, producentów oprogramowania, inwestorów, jak również do uczestników pierwszej konsultacji.

Na spotkanie zapisało się **60 osób**, a wzięło w nim udział **40 osób**.

Przebieg spotkania:

1. Spotkanie otworzył Kamil Stolarski, dziękując osobom, które przyczyniły się do powstania koncepcji oraz wszystkim uczestnikom konsultacji publicznych. Anna Rydzy dodała, że w trakcie spotkania można zadawać pytania, zabierając głos bądź wpisując je w czacie oraz że nadal

aktywny jest formularz do zadawania pytań, za pomocą którego będzie można zadawać pytania przez kolejne 2 tygodnie.

2. Następnie rozpoczęto prezentację założeń koncepcji w ogólnym zarysie:
  - Po co potrzebna jest klasyfikacja? (Elżbieta Wielechowska)
  - Uzasadnienie wyboru klasyfikacji budowlanej CCI (Paweł Górski)
  - Doświadczenia innych krajów we wdrażaniu klasyfikacji budowlanej CCI – Czechy, Estonia, Litwa (Elżbieta Wielechowska)
  - Przygotowanie projektu (Paweł Kaczmarski):
    - interesariusze
    - finansowanie
    - zarządca standardu
    - potencjalne ryzyka
    - prawa własności i licencjonowanie
  - Opracowanie polskiej wersji klasyfikacji:
    - adaptacja (nie - tłumaczenie wprost) tabel międzynarodowych, opracowanie tabel krajowych (Paweł Kaczmarski)
    - zmiany legislacyjne (Kamil Stolarski) – przykładowe zmiany
    - opracowanie materiałów informacyjnych
  - Kluczowe elementy wdrożenia (Anna Rydzy):
    - prawo
    - narzędzia
    - edukacja
    - promocja

Pani Joanna Czernikiewicz zadała pytanie dot. Funduszy z KPO, z których skorzystały Czechy i czy jest szansa, że projekt klasyfikacji w Polsce może je uzyskać. Paweł Kaczmarski odpowiedział, że ciężko na ten temat określić, co wydarzy się z KPO dla Polski, ale wszelkie fundusze europejskie byłyby świetnym źródłem finansowania.

Pan Filip Konopczyński zabrał głos i stwierdził, że brak w koncepcji kwot niezbędnych do realizacji projektu wdrożenia projektu. Paweł Kaczmarski podkreślił w odpowiedzi, że podgrupa miała za zadanie napisanie koncepcji wdrożenia klasyfikacji, a nie rozpisanie projektu wdrożenia. Oczywiście w projekcie wdrożenia takie szacunki dotyczące kosztów wdrożenia będą musiały się znaleźć, ale to jeszcze nie ten etap.

Pani Natalia Piczak zadała pytanie, czy przewiduje się wykorzystanie klasyfikacji CCI pod kątem liczenia śladu węglowego. Paweł Kaczmarski odpowiedział, że segregacja elementów właściwości i materiałów budowlanych na pewno się przyda pod kątem szacowania śladu węglowego, choć klasyfikacja sama nie odnosi się wprost do tego problemu.

Padło pytanie, czy planowane są nakładki do programów, czy takie już istnieją w innych krajach oraz jakie realne korzyści będzie miał inwestor z istniejącej klasyfikacji. Paweł Górski wspomniał o swoich doświadczeniach z pracy jako architekt w Danii, gdzie, po wprowadzeniu klasyfikacji nastąpił wysyp nakładek / narzędzi (również komercyjnych). Elżbieta Wielechowska podkreśliła, że nie będzie to rola organizacji zarządzającej klasyfikacją, ale producentów oprogramowania. Rolą organizacji zarządzającej klasyfikacją będzie stworzenie i rozwijanie otoczenia, w którym firmy z branży IT będą mogły rozwijać usługi i narzędzia wspierające stosowanie klasyfikacji.

Co do korzyści, Paweł Kaczmarek odpowiedział, że klasyfikacja umożliwi również inwestorom spójną analizę własnych danych. Poza tym podkreślił, że klasyfikacja jest potrzebna w dużo szerszym kontekście niż BIM. Na pewno w przyszłości może wspomóc automatyzację walidacji projektów.

Głos zabrała Pani Magdalena Gruna, reprezentująca jednego z producentów oprogramowania, zapewniła uczestników, że w ich oprogramowaniu istnieją już narzędzia, aby szybko i sprawnie wczytać klasyfikację, kiedy pojawią się już polskie tabele.

Pan Rafał Wójtowicz, przedstawiciel innego producenta, również potwierdził, że oprogramowanie jest gotowe na dodanie klasyfikacji.

- Utrzymanie i rozwój (Ryszard Rotter)

Padło pytanie, jakie jest zainteresowanie ze strony Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Ministerstwa Infrastruktury klasyfikacją. Elżbieta Wielechowska odpowiedziała, że oczywiście zainteresowanie MRiIT jest, skoro powołało Grupę Roboczą ds. BIM i naszą Podgrupę, a i MI może być ważnym interesariuszem klasyfikacji.

Pan Adam Glema poprosił o odniesienie się do działań standaryzacyjnych w ISO, CEN i PKN. E. Wielechowska odpowiedziała, że przedstawiciele Komitetu Technicznego CCIC ściśle współpracują z bliźniaczymi komitetami w ISO i CEN.

Padło pytanie, jak producenci oprogramowania w innych krajach wpisali się w wymóg klasyfikacji.

Wymóg wprowadzania klasyfikacji budowlanej nie jest nowy w środowisku producentów oprogramowania. Wiele krajów ma już za sobą etap wprowadzenia klasyfikacji i dlatego istnieją narzędzia pozwalające implementować większość klasyfikacji do współczesnych programów. Jednocześnie pojawia się szansa dla sektora prywatnego do stworzenia różnego rodzaju nakładek lub rozszerzeń pozwalających na większą automatyzację związaną z implementacją klasyfikacji na projektach. Doświadczenia krajów z wdrażania klasyfikacji wskazują, że taki scenariusz jest jak najbardziej prawdopodobny.

Pojawiło się pytanie, czy odbyły się rozmowy z nową większością parlamentarną, która prawdopodobnie sformuje rząd w wyniku tegorocznych wyborów. Podgrupa takich rozmów nie prowadziła, raport z jej działań został przekazany do MRiIT i GUNB. W razie potrzeby jesteśmy gotowi do dalszych prac związanych z klasyfikacją CCI.

Pan Piotr Montewski zapytał, że skoro są działania w ISO, to dlaczego nie są podejmowane działania w PKN - normy z serii 81346 to nie tylko same tabele, które są zaimplementowane w CORE CCI. Elżbieta Wielechowska odpowiedziała tytułem wstępu, że tłumaczenie norm nie warunkuje powstania klasyfikacji. Najważniejsze, aby ten standard został przygotowany przez praktyków dla praktyków. Paweł Kaczmarek dodał, że my nadal nie wiemy, czy ta grupa będzie nadal zajmować się klasyfikacją, ale jak określono w drafcie koncepcji, organizacja zarządzająca klasyfikacją, powinna działać w sposób zwinny, tak więc powinna reagować na przyszłe działania PKN.

Zadano pytanie o współpracę z innymi organizacjami i jej przebieg. W odpowiedzi zaznaczono, że zadaniem podgrupy roboczej było przygotowanie draftu koncepcji wdrożenia klasyfikacji, ale projekt klasyfikacji jest już od dawna rozpracowywany przez Stowarzyszenie buildingSMART Polska i nadal będzie, również we współpracy z organizacjami branżowymi w ramach Product Domain. Elżbieta Wielechowska zaprosiła do tej współpracy.

3. Spotkanie zakończono otwartą dyskusją.

Po zakończonym spotkaniu otrzymano za pośrednictwem formularza 2 pytania.

Poniżej znajdują się ww. pytania oraz odpowiedzi udzielone przez członków podgrupy ds. klasyfikacji CCI:

1. W dokumencie 202309_KoncepcjaWdrozeniaKlasyfikacji_v.2.docx na stronie 33 napisano "Konieczne jest ustalenie zasad rewizjonowania (małe zmiany) i wersjonowania (duże zmiany) standardu". Ta nomenklatura trochę kłóci się z przyzwyczajeniami wynikającymi z Norm BIM (ISO 19650), a w szczególności z zasadami pracy na dokumentacji w CDE wg tej normy. Tam to rewizja jest tą dużą zaakceptowaną i gotową do dalszych działań zewnętrznych interesariuszy dokumentacją (wydaniem dokumentacji), a wersja jest pomniejszym etapem (punktem zapisu) głównie opracowywanym wewnętrznie. Skoro CCI jest i chce być silnie połączone z metodyką BIM, to czy nie należałoby uwspólniać także tego rozróżnienia - wersja/rewizja?

Zasady wersjonowania i rewizjonowania tabel klasyfikacji nie mają nic wspólnego z zasadami zarządzania dokumentacją budowlaną w środowisku CDE.

Rewizja klasyfikacji może na przykład polegać na: korekcie literówki, dodaniu przykładu, rozszerzeniu definicji dla danego terminu. Tego typu zmiany nie wpływają istotnie na zadania, do których zastosowano klasyfikację i nie wnoszą żadnego ryzyka do procesów przetwarzania danych. Takie zmiany mogą być wprowadzane dla tabel klasyfikacji na bieżąco.

Zmiana wersji może być np. wymagana przy wprowadzeniu nowej tabeli, przebudowie istniejącej tabeli poprzez dodanie lub usunięcie kodów (np. w wyniku zmian w normach ISO, do których odwołuje się klasyfikacja), zmianie terminologii towarzyszącej kodom klasyfikacji, zmianie definicji terminów, zmianie dotyczącej mapowania klas klasyfikacji CCI do klas IFC.

2. <https://ehituskeskus.ee/cci-ee-pohimuudatused-taiendused/> Nie pytania, bardziej sugestie dotyczące przedstawionej koncepcji. W interesariuszach myślę, że istotnym jest dodanie GUGIK (Główny Urząd Geodezji i Kartografii - „pesele” budynków, geoportal) - bo jest już Administracja arch-bud, GUNB. Aby mniej było kontrowersyjne - zalecam zmianę sformułowania w koncepcji „język potoczny”/„nazwy potoczne” - na stosowanie określeń: nazwy zwyczajowe, tradycyjne, powszechnie/zwyczajowo stosowane w budownictwie w Polsce. Dodatkowo podkreślić, że „adaptacja” to dopasowanie do potrzeb rynku krajowego, nie mylić z adoptowaniem - wzięcie „jak leci”. Podkreślenie, że samo tłumaczenie norm może wprowadzać dziwnie brzmiące, zangielszczone nazwy. To tak dla osób zwracających uwagę na szczegóły i słownictwo. Tam, gdzie jest napisane o otwartych formatach XML, PDF - rozważyć prośbę dodanie CSV i JSON. To też otwarte formaty - opis chociażby na stronie rządowej „Standard techniczny” <https://www.gov.pl/attachment/f955beaf-57d6-47f2-9cf7-d3aea2c6176f> Pliki testowe - link - sam link powoduje otwarcie w przeglądarce internetowej i plik IFC wyświetla się jak tekst, a nie model IFC do pobrania. Dobrze działa natomiast przycisk „Pobierz” ze strony buildingSMART Polska z zasobów ProductROOM. Proponuję udostępnić plik modelu IFC jeszcze raz w innym miejscu, tak żeby on się faktycznie pobierał. Proszę rozważyć uwzględnienie powyższych sugestii. Podsumowując, uważam, że koncepcja bardzo dobrze napisana - gratuluję serdecznie i mam nadzieję, że projekt będzie kontynuowany!

Katalog Interesariuszy jest zbiorem otwartym i na pewno GUGIK do niego należy. W koncepcji zawarliśmy tylko przykładowych interesariuszy – celem tego było uświadomienie, że kwestie związane z klasyfikacją dotyczą bardzo wielu różnych podmiotów.

Sformułowania "nazwy zwyczajowe, tradycyjne, powszechnie/zwyczajowo stosowane w budownictwie w Polsce" rzeczywiście dobrze odzwierciedlają intencje twórców koncepcji. Jeśli chodzi o kwestie techniczne – takie jak formaty udostępnianych plików, będą one na pewno zdefiniowane podczas wdrożenia. Stanowisko Podgrupy należy interpretować jako zapewnienie dostępu do plików pozwalających na zrealizowanie wszystkich poziomów otwartości (1-5 w myśl definicji z tabeli 1 przytoczonego "Standardu technicznego").